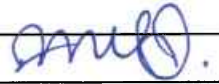

Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Statkraft AS/Haugøya testturbin		
Fylke/kommune:	Møre og Romsdal/Smøla		
Ansvarlig:	Arne Olsen	Sign.:	
Saksbehandler:	Marte Nyheim	Sign.:	
Dato:	16 DES 2013		
Vår ref.:	NVE 201305169-26	KE	48/2013
Sendes til:	Statkraft AS og Smøla kommune. Hørings- og orienteringsinstanser informeres om vedtaket		

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Konklusjon

Etter Norges vassdrags- og energidirektorats NVEs vurdering utgjør konsesjonssøknaden med vedlegg og innkomne merknader et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for å avgjøre om den omsøkte testturbinen skal meddeles konsesjon, og på hvilke vilkår en konsesjon eventuelt skal gis.

Etter NVEs vurdering er de samlede fordeler ved etablering av Haugøya testturbin med nettilknytning større enn ulempene tiltaket medfører. NVE vil derfor gi Statkraft AS konsesjon i medhold av energiloven § 3-1 for å bygge og drive Haugøya testturbin med tilhørende nettilknytning og infrastruktur. Det gis konsesjon for en installert effekt på inntil 8 MW, noe som kan gi en årlig produksjon på 20-25 GWh.

NVE har lagt vekt på at det omsøkte tiltaket vil bidra til utvikling av kompetanse på offshore vindkraft. NVE konstaterer at kostnadene knyttet til havbasert vindkraft i dag er meget høye. Etablering av denne typen testanlegg vil etter NVEs vurdering være nødvendig for at offshore vindkraft skal kunne bli kommersielt lønnsomt i fremtiden. NVE har videre lagt vekt på de teknisk-økonomiske fordelene ved planområdet på Haugøya sammenlignet med alternative lokaliseringer.

NVE konstaterer at Fylkesmannen i Møre og Romsdal har fremmet innsigelse mot det omsøkte tiltaket. Begrunnelsen er hovedsakelig virkninger for havørn og sjøfugl.

De viktigste negative virkningene av det omsøkte tiltaket knyttes etter NVEs vurdering til landskap, reise- og friluftsliv og fugl. Etter NVEs vurdering er tilleggsbelastningen av den omsøkte testturbinen på landskap og fuglefauna likevel ikke så stor at konsesjonssøknaden bør avslås. NVE mener videre at virkningene for fugl og reise- og friluftsliv ikke gir grunnlag for ikke å meddele konsesjon til den omsøkte lokaliseringen på Haugøya.

NVE har satt en rekke vilkår til konsesjonen, herunder blant annet vilkår om miljø-, transport og anleggsplan og tiltak knyttet til nedleggelse av anlegget.

Da Fylkesmannen i Møre og Romsdal har fremmet innsigelse til det omsøkte tiltaket, vil saken etter utløpt klagefrist oversendes til OED, sammen med eventuelle andre klager, for endelig avgjørelse.

Innhold

1	Innledning	3
2	Søknader	3
2.1	Søknad om konsesjon	3
2.2	Søknad om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse	3
2.3	Kort beskrivelse av Haugøya testturbin.....	3
3	Behandlingsprosess.....	4
3.1	Generelt om NVEs behandlingsprosess.....	4
3.2	Høring av søknaden	5
3.3	Innkomne merknader	5
3.4	Innsigelser.....	5
4	Tematisk vurdering av Haugøya testturbin.....	5
4.1	Vurdering av beslutningsgrunnlaget og behov for konsekvensutredninger.....	5
4.2	Vindressurser, økonomi og produksjon	6
4.3	Nettilknytning og systemtekniske forhold	7
4.4	Veier og annen infrastruktur	7
4.5	Forhold til andre planer	8
4.6	Landskap og visuelle virkninger.....	8
4.7	Kulturminner og kulturmiljøer.....	9
4.8	Friluftsliv og reiseliv.....	9
4.9	Naturmangfold.....	10
4.10	Inngrepssfrie naturområder (INON).....	15
4.11	Vernede områder	15
4.12	Støy.....	16
4.13	Skyggekast.....	16
4.14	Ising og iskast	16
4.15	Landbruk og skogbruk.....	16
4.16	Drikkevann	16
4.17	Forsvarets installasjoner, luftfart og lysmerking	16
4.18	Sysselsetting og økonomiske virkninger for lokalsamfunnet	17
5	Samlet vurdering av Haugøya testturbin	17
5.1	Bakgrunn	18
5.2	Metodikk for vurdering.....	18
5.3	Virkninger som er vektlagt av NVE i den samlede vurderingen	19
6	NVEs vedtak.....	20
7	Konsesjonsvilkår.....	20
8	NVEs vurdering av ekspropriasjon og forhåndstiltredelse	21
8.1	Søknad om ekspropriasjon.....	21
8.2	NVEs vurdering av ekspropriasjon.....	21
8.3	Søknad om forhåndstiltredelse.....	22
	Vedlegg. Tematiske konfliktvurderinger og innkomne merknader	22
1	Tematiske konfliktvurderinger	22
2	Innkomne merknader	22

1 Innledning

NVE vil i dette dokumentet beskrive vår saksbehandling av søknaden om Haugøya testturbin og presentere de vurderinger NVE har lagt til grunn for vedtaket i saken. Vedtaket er gjort i medhold av energiloven § 3-1.

NVEs beslutningsgrunnlag består av søknaden med vedlegg, innkomne merknader og NVEs fagkunnskap om vindkraft. I kapittel 4 vurderer NVE behovet for konsekvensutredninger og kunnskapsgrunnlaget. Videre presenteres prosjektets virkninger tematisk. I kapittel 5 gjør NVE en samlet vurdering av det omsøkte tiltaket, og i kapittel 6 presenteres vårt vedtak.

Sammenfatninger av innkomne merknader er lagt i vedlegg til dette dokumentet. Presentasjon av NVEs rammeverk i vindkraftsaker og introduksjon til viktige fagområder i saksbehandlingen er vedlagt elektronisk. Dette dokumentet er å finne på NVEs nettsider www.nve.no/vindkraft (huk av for ”gitt konsesjon”).

2 Søknader

2.1 Søknad om konsesjon

Statkraft AS søkte den 9.8.2013 om tillatelse til å bygge og drive en testturbin for offshore vindkraftproduksjon på Haugøya i Smøla kommune, Møre og Romsdal fylke. Det ble søkt om konsesjon i medhold av energiloven § 3-1.

2.2 Søknad om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse

Statkraft AS har også søkt om ekspropriasjonstillatelse i medhold av oreigningslova § 2 pkt. 19 for erverv av nødvendig grunn og rettigheter til å bygge og drive anleggene, herunder rettigheter for all nødvendig ferdsel/transport.

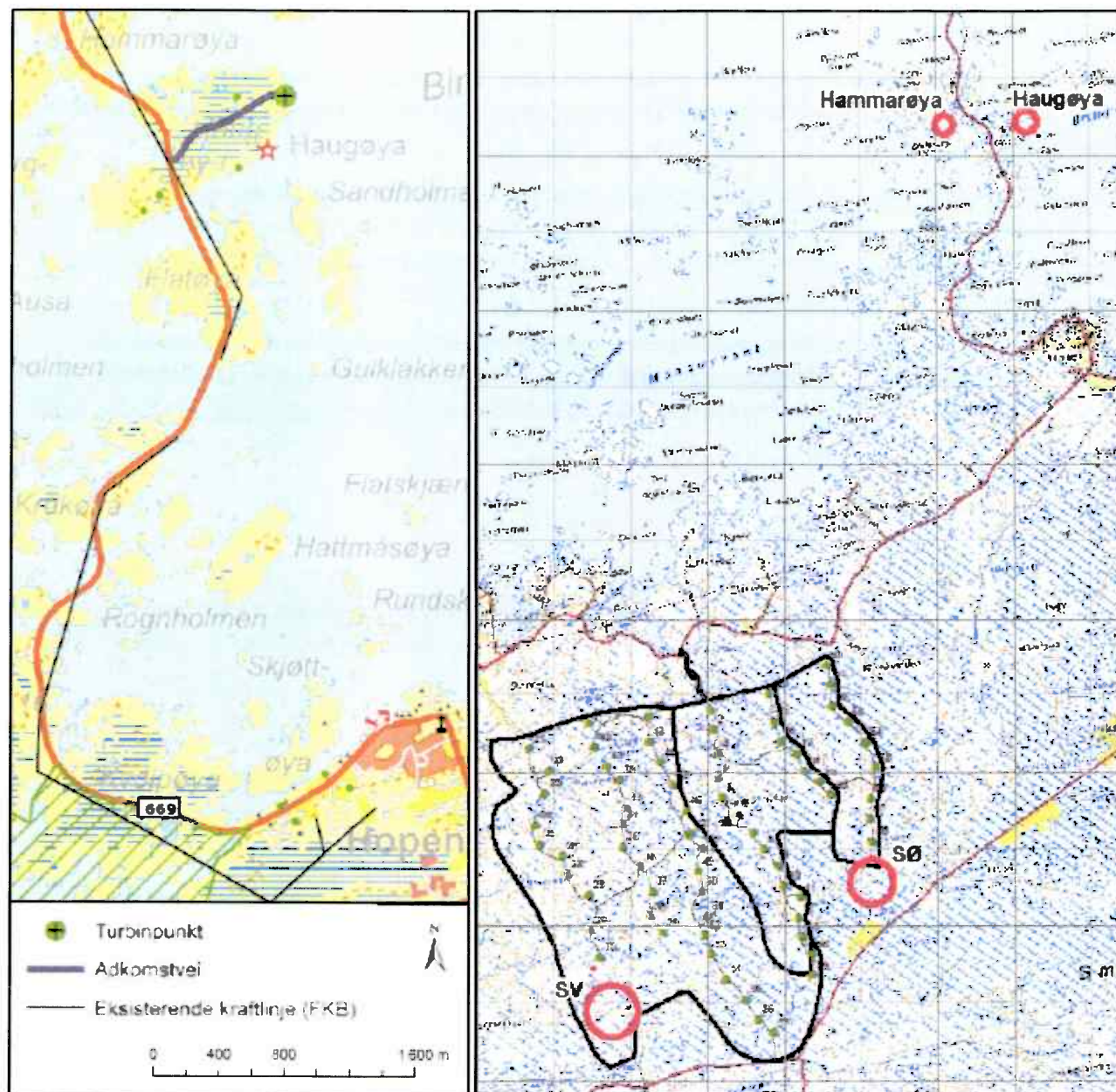
Statkraft AS søkte samtidig om forhåndstiltredelse i medhold av oreigningslova § 25, noe som innebærer at grunn og atkomstrettigheter kan tas i bruk før skjønn er avholdt.

2.3 Kort beskrivelse av Haugøya testturbin

Haugøya testturbin er planlagt øst for Fv. 669 på Haugøya i Smøla kommune, mellom Hopen og Veiholmen (figur 1). Det søkes om en installert effekt i turbinen på mellom 6-8 MW. Fra Fv. 669 til turbinen vil det etableres en adkomstvei på cirka 500 meter. Nettilknytning til eksisterende kraftledning mellom Hopen og Veiholmen er planlagt via en 22 kV jordkabel i grøft langs adkomstveien.

Bakgrunnen for søknaden er i følge Statkraft AS å teste, kvalifisere og få drifts- og vedlikeholdserfaring med en type vindturbin det kan være aktuelt å benytte i fremtidige offshore vindkraftprosjekter.

I tillegg til den omsøkte lokaliseringen (alt. 1) er det i søknaden vurdert tre andre alternative plasseringer, henholdsvis på Hammarøya (alt. 2), sørvest i planområdet for Smøla vindpark (alt 3) og sørøst i planområdet for Smøla vindpark (alt. 4). Disse er vist i figur 1 på neste side.

Figur 1: Omsøkt lokalisering av testturbinen (til venstre) og de alternative plasseringene (til høyre).

3 Behandlingsprosess

3.1 Generelt om NVEs behandlingsprosess

Etablering av vindkraftverk med installert effekt under 10 MW omsøkes i henhold til energiloven § 3-1. For anlegg mellom 5 og 10 MW skal NVE vurdere om det er behov for konsekvensutredning jf. forskrift om konsekvensutredninger av 1.7.2009, §§ 3 og 4 A. Når en konsesjonssøknad er mottatt, sender NVE søknaden på høring og legger den ut til offentlig ettersyn. På bakgrunn av søknaden, innkomne merknader og egne vurderinger avgjør NVE om beslutningsgrunnlaget er godt nok og om tiltaket skal gis konsesjon. NVEs vedtak kan påklages til Olje- og energidepartementet.

3.2 Høring av søknaden

NVE mottok den 9.8.2013 en konsesjonssøknad fra Statkraft AS om tillatelse til å bygge og drifte Haugøya testturbin. Konsesjonssøknaden med vedlegg ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn 21.8.2013. Fristen for å avgi merknader ble satt til 1.10.2013. Høringen ble kunngjort i Tidens Krav, Nordvestnytt og Norsk lysingsblad.

3.3 Innkomne merknader

Det har kommet inn 10 merknadene til søknaden om Haugøya testturbin. Disse er sammenfattet i vedlegg 2.

Smøla kommune har uttalt seg positivt til tiltaket. Møre og Romsdal fylkeskommune har ingen merknader til at det gis konsesjon. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Smøla Naturopplevelser DA og Norges Miljøvernforbund mener det ikke bør gis konsesjon til det omsøkte tiltaket, men at en lokalisering i tilknytning til Smøla vindkraftverk kan være akseptabelt. Høringspartene begrunner dette med mulige virkninger for fugl. Videre har grunneiere i planområdet og Grunneierlag Smøla Vindpark påpekt privatrettslige forhold, herunder kompensasjonsordninger. Dette er ikke drøftet nærmere av NVE, da disse forholdene ikke er relevant for vår konsesjonsbehandling.

Forsvarsbygg har oversendt tematisk konfliktvurdering for tiltaket. Haugøya testturbin er gitt konfliktkarakter A.

3.4 Innsigelser

Gjennom høringsprosessen har Fylkesmannen i Møre og Romsdal fremmet innsigelse mot den omsøkte lokaliseringen av Haugøya testturbin (alt. 1). Innsigelsen er fremsatt med begrunnelse i mulige virkninger for fugl, med vekt på havørn og sjøfugl. I forbindelse med innsigelsen ble det avholdt videomøte den 20.11.13 der representanter fra NVE og Fylkesmannen deltok. Som det fremgår av møteprotokollen valgte Fylkesmannen i møtet å opprettholde innsigelsen.

4 Tematisk vurdering av Haugøya testturbin

NVE er i medhold av energiloven delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge, eie og drive vindkraftverk. Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper et omsøkt tiltak har for samfunnet. NVE meddeler konsesjon til prosjekter som anses som samfunnsmessig rasjonelle, noe som innebærer at fordelene ved tiltaket er vurdert som større enn ulempene.

I dette kapittelet vil NVE gjøre en tematisk vurdering av fordelene og ulempene en eventuell utbygging av Haugøya testturbin vil medføre. De temaer og virkninger som vektlegges i konsesjonsbehandlingen vil bli veid opp mot hverandre i den samlede vurderingen i kapittel 5.

4.1 Vurdering av beslutningsgrunnlaget og behov for konsekvensutredninger

For anlegg under 10 MW er det ikke krav om konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven. NVE skal vurdere om det likevel er behov for konsekvensutredning, jf. forskrift om konsekvensutredninger av 1.7.2009, §§ 3 og 4. NVE har vurdert det omsøkte tiltaket etter forskriften, og finner at tiltaket ikke er utredningspliktig, jf. de opplistede kriteriene i forskriftens § 4 a-k.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Smøla Naturopplevelser DA og Norges Miljøvernforbund mener tiltaket kan medføre virkninger for rødlistede fuglearter, og legger særlig vekt på virkninger for havørn og sjøfugl. NVE konstaterer at forskning i Smøla vindpark viser at havørnbestanden i området er i vekst, til tross for enkeltkollisjoner. Etter NVEs vurdering vil ikke det omsøkte tiltaket medføre trussel

på bestandsnivå for rødlistede fuglearter, og NVE finner derfor at tiltaket ikke utløser utredningsplikt, jf. forskriftens § 4 b.

Vedlagt konsesjonssøknaden er det utarbeidet fagrapporter for tiltakets virkninger knyttet til landskap, kulturminner og kulturmiljø, naturmangfold, INON- og verneområder og friluftsliv og reiseliv. Det er i søknaden også modellert støy- og skyggekastutbredelse som følge av tiltaket. Videre ettersendte Statkraft AS 4.12.2013 resultater fra feltundersøkelser av hekkende sjøfugl, gjennomført av Nasjonalt Vindenergisenter sommeren 2013.

NVE konstaterer at Smøla Naturopplevelser DA uttaler at mulige virkninger for naturbasert reiseliv i området ikke er tilstrekkelig utredet. Etter NVEs vurdering vil virkninger for naturbasert reiseliv være tett knyttet til virkninger for friluftsliv, flora og fauna. Etter NVEs vurdering gir de vedlagte utredningene av disse temaene samlet sett et godt nok beslutningsgrunnlag for å vurdere tiltakets virkninger for reiseliv, herunder naturbasert reiseliv.

På bakgrunn av søknaden med vedlegg og innkomne merknader finner NVE at tiltakets mulige virkninger for private og allmenne interesser er opplyst på en tilstrekkelig måte for å kunne fatte vedtak. Kunnskapsgrunnlaget i denne saken er etter NVEs vurdering i samsvar med de krav som følger av naturmangfoldloven § 8.

4.2 Vindressurser, økonomi og produksjon

Det har ikke vært målt vind i planområdet for Haugøya testturbin. Basert på vinddata fra Smøla vindpark, om lag 8 km unna, er gjennomsnittlig vindhastighet i området beregnet til 8,8 m/s i 114 meters høyde. Fremherskende vindretning er fra sørvest og området er flatt uten store høydeforskjeller. I søknaden er det lagt til grunn en turbin med installert effekt på 6 MW.

Produksjonen er beregnet til 21,9 GWh/år og forventet antall brukstimer på merkeeffekt oppgis å være cirka 3600 timer/år. Produksjonsberegningen inkluderer tap som følge av turbulens og andre tapsfaktorer, herunder også elektriske tap.

Det er i søknaden ikke oppgitt investeringskostnader for tiltaket. Turbinen er forventet å utgjøre den største andelen av de totale investeringskostnadene. Tiltakshaver skriver at det planlegges en 0-serieturbin, det vil si en turbin som er produsert i et begrenset antall, og at testingen vil skje i nær kontakt med turbinleverandør.

NVE har vurdert produksjonen til Haugøya testturbin med utgangspunkt i vindforhold og ulike tapsfaktorer. De oppgitte vindforholdene i søknaden er noe høyere enn beregningene i Kjeller Vindteknikk vindkraft over Norge, som angir vindressursen til 8,0-8,5 m/s i 120 meters høyde. Terrengkompleksiteten i planområdet tilsier ifølge Kjeller Vindteknikk kart over RIX-verdier at det ikke forventes turbulens av betydning. Kjeller Vindteknikk isingskart viser at det kan ventes ising i 0-50 timer per år i planområdet. NVE legger til grunn at turbulens og ising ikke vil medføre vesentlige produksjonstap for testturbinen. Da det ikke er utført vindmålinger i området er vindforholdene noe usikre, men NVE vurderer vindressursen som god. Vindrosen viser at vindretningen i området er relativt stabil, og etter NVEs vurdering kan det være mulig å oppnå 3600 årlige brukstimer på merkeeffekt.

NVE har ikke gjort en egen økonomisk vurdering av prosjektet. Den omsøkte kraftledningen og adkomstveien til Haugøya testturbin vil ha en lengde på ca. 0,5 kilometer, og NVE legger til grunn at kostnadene for nettilknytning og veibygging vil være moderate. Avhengig av hvordan transport og ilandføring av turbinkomponenter velges gjennomført vil dette kunne påvirke de endelige investeringskostnadene.

Haugøya testturbin vil etter NVEs vurdering bidra til utvikling av viktig kompetanse på offshore vindkraft. NVE legger til grunn at dette er et testanlegg og at det derfor ikke kan stilles samme krav til lønnsomhet som for kommersielle, landbaserte vindkraftverk. Kostnadene knyttet til vindkraftutbygging til havs er i dag svært høye, og NVE legger til grunn at etablering av denne typen testanlegg vil være viktig for å videreutvikle teknologien og på sikt redusere investeringskostnadene for offshore vindkraft. Dette er avgjørende for at havbasert vindkraft i fremtiden skal kunne bli kommersielt lønnsomt og bidra med ny, fornybar elektrisitetsproduksjon.

Beregninger av vindforholdene i planområdet tilsier en årsmiddelvind på 8,8 m/s i 114 meters høyde. Etter NVEs vurdering kan tiltakshavers anslag om antall brukstimer være realistisk, men det er noe usikkerhet knyttet til vindressursen da det ikke er utført vindmålinger i planområdet. Det forventes en årlig produksjon på cirka 21,9 GWh. NVE legger til grunn at Haugøya testturbin er et testanlegg, og at en utbygging vil medføre viktig kompetanseutvikling knyttet til offshore vindkraft. Dette vil tillegges vekt i den samlede vurderingen i kapittel 5.

4.3 Nettilknytning og systemtekniske forhold

Den omsøkte nettilknytningen innebærer en tilkobling til eksisterende 22 kV kraftledning mellom Hopen og Veiholmen. I følge søknaden er der ikke kapasitet for innmating av 6-8 MW ny produksjon i dette distribusjonsnettet. Tiltakshaver opplyser at de vil samarbeide med områdekonsesjonær Nordmøre Energiverk (NEAS) om nødvendige oppgraderinger, samt nødvendige tiltak som følge av at det tilknyttes produksjon til et nett som i dag kun er dimensjonert for lastuttak. De skriver videre at det kan være aktuelt å sanere luftlinjen mellom Hammarøya og Kråkøya og erstatte denne med kabel.

Istad Nett skriver i sin uttalelse at produksjonen fra testturbinen vil mates inn mot Smøla transformatorstasjon, som i dag har ledig kapasitet på cirka 6 MW. Overføringskapasiteten i deler av 132 kV nettet på Nordmøre oppgis i dag å være fullt utnyttet i kortere perioder av året. Istad Nett gjør videre oppmerksom på at det har vært utfordringer knyttet til spenningsvariasjoner ved produksjonsvariasjoner på Smøla, og forutsetter at testturbinen utstyres med spenningsregulering. Smøla kommune ber om en utredning av leveringskvalitet og overføringskapasitet, og etterspør også en vurdering av behovet for oppgradering videre til Smøla transformatorstasjon.

Smøla kommune skriver at de i innledende samtaler med tiltakshaver har pekt på at det er en forutsetning at alle nye kraftlinjer legges i kabel, og ber om at muligheten for å sanere luftspennet mellom Kråkøya-Hopen også utredes.

Etter NVEs vurdering er omsøkte nettilknytning en god løsning. Dersom det gis konsesjon til Haugøya testturbin, vil NVE samtidig gi konsesjon for bygging og drift av den omsøkte nettilknytning fra planområdet til eksisterende 22 kV ledning. Dersom det gis konsesjon vil NVE sette vilkår om at turbinen utstyres med nødvendig spenningsregulering. NVE forutsetter at Statkraft AS samarbeider med områdekonsesjonær om nødvendige oppgradering av eksisterende kraftledning. Vi viser samtidig til våre standardvilkår for nye områdekonsesjoner og anbefaler at det ved bygging av nye eller fornyelse av eksisterende forbindelser i distribusjonsnettet benyttes jordkabel dersom naturgitte forhold tilsier moderate naturinngrep og ekstrakostnader.

4.4 Veier og annen infrastruktur

Adkomsten til Haugøya er planlagt via en 500 meter lang veitrasé. For alternativ 1 og 2 er turbinkomponentene planlagt ilandført direkte fra lekter, mens alternativ 3 og 4 krever kaianlegg og veitransport. Statkraft opplyser at kaianlegget og transportrutene som ble benyttet ved byggingen av Smøla vindpark må oppgraderes for å kunne ta i mot den omsøkte testturbinen. Det samme gjelder

transportrutene på Fast-Smøla. I følge søknaden vil veitransport også kreve midlertidig demontering av kraftledninger.

Kristiansen m.fl. uttaler at adkomstveien til den omsøkte lokaliseringen må følge den inntegnede traseen, da den vil berøre turområder dersom den flyttes lenger sør. Statens vegvesen påpeker at det må søkes særskilt om eventuelle nye eller utvidet bruk av eksisterende avkjørsler langs riks- eller fylkesvei, eller om utvidet bruk av eksisterende avkjørsler. Det må også innhentes tillatelse til spesialtransport og for tiltak innenfor fylkesveiens byggegrense.

NVE konstaterer at kaianlegg og veier må oppgraderes for å kunne benyttes ved transport, og at det er betydelige kostnader knyttet til dette. Etter NVEs vurdering er direkte ilandføring fra lekter å foretrekke, da dette reduserer omfanget av naturinngrep. Dersom det gis konsesjon til omsøkte lokalisering, vil NVE også gi konsesjon til adkomstveien slik den fremgår i figur 1. NVE forutsetter at tiltakshaver søker Statens vegvesen om nødvendige tillatelser.

4.5 Forhold til andre planer

Regional energi- og klimaplan

Det fremgår av regional energi og klimaplan for Møre og Romsdal at det er viktig å stimulere til teknologiutvikling som kan medvirke til å løse klimautfordringene på lang sikt. Videre viser planen til Energiregion Møres mål om 3 TWh vindkraftproduksjon innen 2015.

Kommuneplanens arealdel

Det fremgår av Smøla kommunes kommuneplan at vindkraftverket er planlagt i et LNF-område. Dersom det gis konsesjon til vindkraftverket, må konsesjonær søke om dispensasjon fra kommuneplanen.

Øvrige vindkraftplaner i regionen

Tiltaket er lokalisert om lag 8 km fra Smøla vindpark og cirka 40 km fra Hitra vindkraftverk. Samlede virkninger av flere vindkraftverk og kraftledninger i området er vurdert under relevante temaer.

4.6 Landskap og visuelle virkninger

I henhold til Norsk Institutt for skog og landskaps nasjonale referansesystem for landskap ligger Smøla ligger i landskapsregion 24, *Kystbygdene og Nordmøre og i Trøndelag*, underregion 24.2 *Smøla*. Området er flatt og består hovedsakelig av myr, småvann og snaumark.

Det er utarbeidet synlighetskart for to av de fire alternative lokaliseringene (alt. 1 og 4). I utredningene som er vedlagt konsesjonssøknaden beskrives omsøkt lokalisering på Haugøya og alternativ 2 på Hammarøya som lite preget av tekniske inngrep. Turbinen vil her fremstå dominerende i landskapet. Alternativ 3 og 4 i ved Smøla vindpark vil medføre konsentrasjon av inngrepene, men samtidig vil skalaforskjellene mellom de eksisterende turbinene og testanlegget medføre forsterkede visuelle virkninger.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal uttaler at en samlokalisering med eksisterende vindkraftverk vil gi mindre negative virkninger for landskapsbildet enn omsøkt lokalisering. Også Smøla Naturopplevelser og Norges Miljøvernforbund mener det er mest hensiktsmessig å samle inngrepene.

Etter NVEs vurdering vil Haugøya testturbin påvirke landskapsverdiene på Smøla. Tiltaket vil påvirke landskapsopplevelsen i og rundt planområdet. NVE konstaterer at omsøkt lokalisering vil medføre et nytt element i et område som i dag er lite berørt av tekniske inngrep, mens alternativ 3 og 4 vil gi

skalavirkninger da omsøkt turbin er betydelig større enn turbinene i eksisterende vindkraftverk. Synlighetskartene viser at synligheten er tilnærmet lik for de ulike alternativene, men at ulike områder vil oppleve turbinene på nært og fjernt hold. NVE legger derfor til grunn at alle de alternative lokaliseringene vil endre landskapskarakteren. For en vurdering av visuelle virkninger for kulturminner og kulturmiljø viser vi til kapittel 4.7.

Uavhengig av alternativ vil testturbinen etter NVEs vurdering endre landskapets karakter. Omsøkt alternativ vil medføre inngrep i et område med få eksisterende inngrep, mens en samlokalisering vil medføre skalavirkninger knyttet til kontrast med eksisterende vindturbiner. Hvordan de ulike landskapsendringene vil oppfattes vil være individuelt, og NVE mener de visuelle virkningene ikke gir grunnlag for å differensiere mellom de ulike alternativene. NVE legger derfor til grunn at alle de alternative lokaliseringene vil endre landskapskarakteren, og vil tillegge dette noe vekt i den samlede vurderingen i kapittel 5.

4.7 Kulturminner og kulturmiljøer

Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner i planområdet for Haugøya testturbin. På Veiholmen om lag 4 km nord for omsøkt lokalisering er det et fiskevær med stor verdi. På Hopen om lag 3 km sør for omsøkt lokalisering danner en rekke nyere tids kulturminner et kulturmiljø med middels verdi. Den omsøkte lokaliseringen vil medføre visuelle virkninger for kulturminner på Veiholmen og Hopen. I forbindelse med etableringen av Smøla vindpark ble det oppdaget en rekke automatisk fredete kulturminner. Ingen av disse berøres direkte av de alternative lokaliseringene, men alternativ 3 og 4 vil medføre visuelle virkninger for flere kulturminner og det nasjonalt viktige kulturlandskapet på Sør-Smøla.

Møre og Romsdal fylkeskommune uttaler at de ikke kjenner til automatisk fredete kulturminner innenfor det omsøkte planområdet på Haugøya, men mener det kan være potensial for steinalderboplasser og opplyser at det vil bli nødvendig med befarings i området. Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at kostnadene ved eventuelle registreringer skal dekkes av tiltakshaver, jf. kulturminneloven § 10.

NVE konstaterer at tiltaket ikke medfører direkte virkninger for automatisk fredete kulturminner. Etter NVEs vurdering kan den omsøkte lokaliseringen medføre visuelle virkninger for kulturminner/miljøer på Veiholmen og Hopen. Også de alternative lokaliseringene i tilknytning til Smøla vindpark vil medføre visuelle virkninger for kulturminner.

Dersom det gis konsesjon vil NVE fastsette vilkår om at undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 skal være oppfylt før anleggsarbeidene kan starte. NVE forutsetter videre at eventuelle funn av kulturminner ved gjennomføringen av tiltaket straks varsles kulturminnemyndighetene og at alt arbeid skal stanses inntil vedkommende myndighet har vurdert nærmere/dokumentert funnet, jf. kulturminneloven § 8, 2. ledd.

Haugøya testturbin vil ikke medføre direkte virkninger for registrerte kulturminner eller kulturmiljøer. Alle de alternative lokaliseringene vil medføre visuelle virkninger for enkelte kulturminner/kulturmiljøer. Uavhengig av lokalisering er virkningene etter NVEs vurdering ikke av et slikt omfang at det kan tillegges vekt i den samlede vurderingen i kapittel 5.

4.8 Friluftsliv og reiseliv

Ifølge søknaden har Smøla et aktivt friluftsliv med gode muligheter for turgåing, jakt og båtutfart. På Haugøya er det satt ut trimposter, og det er også slike poster i planområdet for Smøla vindpark. Haugøya testturbin vil ikke medføre direkte virkninger for muligheten til å utøve friluftsliv, men

visuelle virkninger, støy, skyggekast og fare for iskast vil kunne påvirke opplevelsesverdiene i området. Omsøkt lokalisering vil i følge utredningene medføre visuelle virkninger og virkninger knyttet til støy og skyggekast for tre trimposter på Haugøya og Hammarøya. En samlokalisering med eksisterende Smøla vindpark vil medføre visuelle virkninger, mens virkningene knyttet til støy og skyggekast vil ha mindre betydning for friluftslivsopplevelsen i dette området. Erfaringer fra Smøla vindpark tilsier at iskast ikke medfører virkninger av betydning for utøvelsen av friluftsliv.

Smøla har de senere årene opplevd en vekst i antall overnattings- og spisesteder, noe som knyttes til etableringen av Smøla vindpark. Fiskeværet på Veiholmen er en av kommunens største attraksjoner og omtales i søknaden som ”spydspissen” i reiselivssatsningen på Smøla. *Skjærgårdsveien* fra Hopen til Veiholmen oppgis å ha kvaliteter som minner om *Atlantehavsveien*. På Flatøya sør for Haugøya har Nekton AS søkt Fiskeridirektoratet om konsesjon til å etablere et visningssenter for integrert havbruk.

Smøla Naturopplevelser DA uttaler at området rundt Haugøya er svært viktig for flere reiselivsaktører og at omsøkt lokalisering av testturbinen vil medføre negative virkninger for reiselivssatsningen på strekningen Sætran-Veiholmen.

NVE konstaterer at Haugøya testturbin vil være synlig fra flere friluftslivsområder og turmål i området, herunder reiselivsområder på strekningen Veiholmen-Hopen. Omsøkt lokalisering vil medføre støy og skyggekast som kan redusere opplevelsesverdiene knyttet til friluftsliv i området, og gi visuelle virkninger for reiselivssatsningen i denne delen av kommunen. Etter NVEs vurdering kan imidlertid vindkraftutbygging også gi positive virkninger for den lokale reiselivsnæringen. En samlokalisering med Smøla vindpark vil etter NVEs vurdering i mindre grad medføre virkninger for friluftsliv og reiseliv. NVE vil derfor legge mest vekt på virkninger for friluftsliv og reiseliv dersom tiltaket lokaliseres på Haugøya eller Hammarøya.

Haugøya testturbin vil bli synlig fra flere lokale friluftslivsområder og reiselivsmål, og kan etter NVEs vurdering påvirke områdets opplevelsesverdi. For den omsøkte lokaliseringen vil NVE legge noe vekt på virkninger for friluftsliv og reiseliv i den samlede vurderingen i kapittel 5.

4.9 Naturmangfold

Nedenfor følger en omtale og vurdering av vindkraftverkets virkninger for naturmangfold, inndelt i underkapitlene naturtyper og vegetasjon, fugl og andre dyrearter. For en vurdering av kunnskapsgrunnlaget for naturmangfold, viser NVE til kapittel 4.1.

4.9.1 Naturtyper og vegetasjon

Det fremgår av konsekvensutredningen at jordsmonnet på alle de fire lokalitetene består av et tynt lag næringsfattig jord, stedvis med noen dypere lag av torv. Dette medfører at vegetasjonen er preget av fattige heityper med arter som dvergbjørk, einer, krekling, klokkelyg, mjølbær, rypebær og røsslyng. Områdene har videre en del myr, og i forsenkinger med dypere jordsmonn dominerer fattig myrvegetasjon med dvergbjørk og ulike lyng- og starr- og mosearter. Deler av området i Smøla vindpark har stedvis en noe rikere vegetasjon. Med unntak av en brakkvannspoll med lokal verdi på Haugøya, er det ikke registrert viktige naturtypelokaliteter i de fire planområdene. Det er heller ikke registrert rødlistede plantearter i områdene. I følge utredningen vil den omsøkte lokaliseringen ikke medføre virkninger for brakkvannspollen, men tiltaket kan medføre virkninger for hydrologiske forhold i myrområdene. Samlet sett er konsekvensen for flora vurdert som små negative.

Etter NVEs vurdering vil testturbinen, uavhengig av lokalisering, ikke være i strid med forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer, jf. naturmangfoldloven § 4, eller for plantearter, jf. naturmangfoldloven § 5. NVE vil i en eventuell konsesjon fastsette vilkår om at det skal

utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan, der det skal redegjøres for hvordan ulemper for naturtyper og vegetasjon/planter, herunder virkninger for myrområder og hydrologiske forhold, kan unngås ved plantilpasninger, jf. naturmangfoldloven § 12.

4.9.2 Fugl

Havørn

Havørnbestanden i Norge er anslått til å være 3000-4000 par, og bestanden er i vekst. Bestanden på Smøla antas å bestå av mellom 65-70 hekkende par. Havørn er ikke oppført på *Norsk Rødliste for arter*, men er norsk ansvarsart. Det betyr at Norge har forpliktet seg til å opprettholde en levedyktig havørnbestand. Etablering av vindkraftverk kan medføre kollisjonsrisiko og fortrenkning fra området.

I følge konsekvensutredningen ligger både omsøkt alternativ og alternativ 2 under 1 km fra nærmeste kjente havørnreir. Hvert av disse alternativene vil også berøre 3-4 andre pars jaktområder. Alternativ 3 vil ligge under 1 km fra fire havørnreir, mens alternativ 4 ligger over 1 km fra nærmeste havørnreir. Konsekvensutredningen konkluderer med at alle de fire alternativene vil medføre kollisjonsrisiko og forstyrrelse for havørn, men at alternativ 1 og 2 vil medføre størst virkninger og alternativ 4 minst virkninger for havørn.

Smøla Naturopplevelser DA skriver i sin uttalelse at det på høst- og vinterstid ofte er høy tetthet av havørn i området rundt Haugøya. Norges Miljøvernforbund uttaler at alle lokaliseringsalternativene vil medføre forstyrrelser og kollisjonsrisiko for havørn, og viser til Bernkonvensjonens forpliktelser. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har i innsigelsen mot omsøkt lokalisering lagt stor vekt på virkninger for havørn.

NVE viser til at det i etterkant av utbyggingen av Smøla vindpark har det vært gjennomført omfattende forskning på vindkraftverkets virkninger for fugl, herunder havørn. Undersøkelsene viser at havørnpar som er etablert i territorier nærmere enn 1 km fra turbiner har dårligere hekkesuksess enn par lengre fra turbiner. Samtidig viser resultatene at havørnbestanden i området er i vekst.

NVE er enig med utredningen i at alle de alternative lokaliseringene kan medføre kollisjonsrisiko og forstyrrelse for havørn. Samtidig konstaterer NVE at havørnbestanden på Smøla er i vekst. Uavhengig av alternativ vil etablering av én testturbine etter NVEs vurdering ikke påvirke den regionale og nasjonale bestandsutviklingen for havørn, selv om turbinen kan påvirke enkelte par. NVE mener derfor at tiltakets eventuelle virkninger for havørn ikke vil være i strid med forvaltningsmålet for arten, jf. naturmangfoldloven § 5.

Hubro

Hubrobestanden i Norge antas å være på mellom 350 og 600 par, og arten er i *Norsk Rødliste for arter 2010* kategorisert som sterkt truet (EN). Bestanden i Møre og Romsdal er anslått til 65 par. I følge utredningen ble det for første gang på mange år registrert ropende hubro sør-vest for Hammarøya i april 2012. Omfattende undersøkelser i etterkant har ikke medført funn av spor etter hubro i dette området. Utredningen konkluderer derfor med at det er lite sannsynlig at hubro hekker i området, men at det ikke kan utelukkes at hubro benytter området til næringssøk.

Norge Miljøvernforbund skriver i sin uttalelse at det i konsesjonsspørsmålet bør legges særlig vekt på negative virkninger for hubro.

NVE konstaterer at det knyttes usikkerhet til om vindturbiner medfører virkninger for hubro. Utredninger som er gjort i forbindelse med andre vindkraftprosjekter konkluderer med at hubroen hovedsakelig opererer i luftrom som gjør at den ikke er spesielt utsatt for kollisjoner med vindturbiner.

Etter NVEs vurdering kan inngrep i leveområdet, habitatforringelse og forstyrrelse innebære større virkninger for hubro enn kollisjonsfare med vindturbiner. Det er i følge utredning lite sannsynlig at det er hekkende hubro i tiltakets influensområde. Med bakgrunn i omfanget av den omsøkte utbyggingen vil tiltaket etter NVEs vurdering uavhengig av lokalisering ikke medføre vesentlige virkninger for hubro. Testturbinen vil etter NVEs vurdering ikke være i strid med forvaltningsmålet for arten, jf. naturmangfoldloven § 5.

Smølalirype

I følge utredningen finnes Smølalirype (underart av lirype) på større øyer langs kysten av Midt-Norge. Erfaringer fra Smøla vindpark viser at denne arten er utsatt for kollisjon med turbintårn. I følge utredningen vil verken omsøkt lokalisering eller alternativ 2 medføre virkninger for Smølalirypa, mens alternativ 3 og 4 på hovedøya vil medføre kollisjonsrisiko. Konsekvensutredningen vurderer alternativ 4 som det mest konfliktfylte av de to for denne arten.

Norges Miljøvernforbund peker i sin uttalelse på at rypebestanden i Norge er lavere enn noensinne og at erfaringer fra Smøla vindpark viser at Smølalirypa er utsatt for kollisjon.

NVE er enig med utredningen og Norges Miljøvernforbund i at vindturbiner medfører kollisjonsrisiko for Smølalirypa. Samtidig legger NVE til grunn at det på Smøla og Hitra ikke er registrert fortregning fra området eller bestandsnedgang som følge av vindkraftutbygging. Etter NVEs vurdering vil tiltakets eventuelle virkninger for smølalirype ikke være i strid med forvaltningsmålet for arten, jf. naturmangfoldloven § 5.

Sjøfugl og andre fuglearter

I følge utredningen har områdene rundt Haugøya og Hammarøya en rik fauna av sjøfugl. Artssammensetningen varierer med årstidene; vinterstid er områdene tilholdssted for skarver, svaner, dykkender, gressender, alkefugl, dykkere og lomer, mens blant annet svartbak og rødnebbterner hekker i området sommerstid. Utredningen peker også på at det er omfattende fugletrekk i området, og særlige de grunne, næringsrike sjøarealene er viktige habitater for blant annet trekkende fugl. Figur 2 gir en oversikt over rødlistede fuglearter som er påvist i de alternative planområdene. Sommeren 2013 ble også gjennomført feltundersøkelser i området rundt Haugøya og Hammarøya. Det ble registrert følgende arter: havørn, svartbak, ærfugl, siland, tjeld, rødnebbterne, steinvender, sandlo, grågås, myrsnipe, storspove (nær truet) og stokkand. Hyppigst opptrådte svartbak og rødnebbterne, med registrering av henholdsvis 95 par og 155 individer.

Vadefugl og spurvefugl er i følge utredningen tilstede ved alle de fire alternativene, og uavhengig av lokalisering vil en utbygging kunne føre til fortregning av vade- og spurvefugler. Når det gjelder sjøfugl er særlig grunne, næringsrike områdene viktige habitater for sjøfugl, og dette medfører at omsøkt lokalisering og alternativ 2 forventes å medføre større negative virkninger for sjøfugl enn alternativ 3 og 4. Utredningen peker videre på at tiltaket kan medføre kollisjonsfare for måser og terner, og at økt forstyrrelse kan medføre fortregning av hekkende sjøfugl, som måser og siland.

Både Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Smøla Naturopplevelser og Norges Miljøvernforbund vektlegger mulige virkninger for sjøfugl i sine uttalelser. Fylkesmannen uttaler at det er usikkerhet knyttet til virkninger for sjøfugl, og har derfor lagt *føre-var-prinsippet*, jf. naturmangfoldloven § 9, til grunn. Fylkesmannen viser til at det er gjort lite oppfølgende undersøkelser av havbaserte vindturbiner. Ut fra en faglig skjønnsvurdering forventer Fylkesmannen at en samlokalisering med Smøla vindpark vil gi vesentlig mindre skadevirkninger for sjøfugl enn den omsøkte lokaliseringen. Dette er bakgrunnen for at det er fremmet innsigelse til alternativ 1 og 2, mens Fylkesmannen ikke har vesentlige merknader til alternativ 4. Uavhengig av lokalisering mener Fylkesmannen det bør settes

Art	Rødliste-kategori	Lokalitet		
		H-H	SVP-SV	SVP-Ø
Alke	VU	T(?), V(2)	-	-
Bergand	VU	T(?), V(3)	-	-
Bergirisk	NT	H(2), T(1)	H(2)	-
Brushane	VU	T(2)	-	T(1)
Dvergdykker	NT	V(3)	-	-
Fiskemåke	NT	H(2), T(1)	T(2)	T(2)
Fiskeørn	NT	-	T(3)	T(3)
Guineablom	NT	T(2), V(3)	-	-
Hubro	EN	H(?) T(3)	-	-
Hønehauk	NT	-	T(3) V(2)	T(3) V(2)
Jaktfalk	NT	-	V(2)	V(2)
Krykkje	EN	T(2), V(2)	-	-
Lomvi	CR	T(?), V(2)	-	-
Lunde	VU	T(?), V(2)	-	-
Makrellterne	VU	H(2), T(?)	-	-
Myrhauk	VU	-	-	T(3)
Sanglerke	VU	T(?)	T(?)	H(1), T(2)
Sivhauk	VU	-	-	T(3)
Sjørørre	NT	T(?), V(1)	-	-
Snøugle	EN	-	T(3)	T(3)
Storlom	NT	T(2)	-	-
Storspove	NT	H(1), T(1)	T(2)	H(1), T(1)
Strandsnipe	NT	H(2), T(2)	H(2), T(2)	H(2), T(2)
Stær	NT	-	-	-
Svartand	NT	T(3), V(2)	-	-
Svarthalespove	EN	-	-	T(3)
Teist	VU	T(2), V(1)	-	-
Tyvjo	NT	H(2), T(2)	T(2)	H(2), T(2)
Vaktel	NT	-	-	H(2?)
Varsler	NT	-	-	H(?), V(2)
Vipe	NT	-	-	H(2), T(2)

Tabell 1: Rødlistearter, deres rødlistekategori og deres status ved de foreslåtte lokaliseringene. H-H: Hammarøya og Haugøya, SVP-SV: Smøla vindpark sørvest, SVP-Ø: Smøla vindpark øst (se figur 1). H= hekkende, T=trekk, V= overvintrende. 1=vanlig, 2=fåtalig og 3=sjelden. Usikker status er angitt med spørsmålstegn.

Figur 1: Oversikt over rødlistede fuglearter ved de fire alternativene. Utdrag fra utredningen utarbeidet av Nasjonalt Vindenergisenter.

vilkår om oppfølgende undersøkelser, da dette er kunnskap som kan ha overføringsverdi til eventuelle kommende prosjekter med havturbiner i Norge.

NVE konstaterer at Smøla har en rik sjøfuglefauna med blant annet en rekke rødlistede arter. NVE er enig i at det er usikkerhet knyttet til virkningene for sjøfuglefaunaen. Samtidig legger NVE til grunn at det omsøkte tiltaket består av én turbin. Etter NVEs vurdering gjør dette at virkningene ikke kan sammenlignes med eksempelvis Smøla vindpark, som består av 68 turbiner. NVE legger til grunn at tiltaket kan medføre risiko for kollisjon og fortregelse, og at omsøkt alternativ forventes å medføre større negative virkninger for sjøfuglfaunaen enn alternativ 3 og 4. Samtidig kan ikke NVE se at

virkningene av én enkeltstående turbin vil kunne medføre virkninger for den regionale eller nasjonale bestandsutviklingen for truede og sårbare fuglearter, jf. naturmangfoldloven § 5.

Basert på utredningene og NVEs eksisterende kunnskap om fugl mener NVE at tiltaket alene ikke vil ha betydning for den regionale eller nasjonale bestandsutviklingen for truede og sårbare fuglearter, jf. naturmangfoldloven § 5. Førre var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, er vurdert, men etter NVEs vurdering vil ikke tiltaket medføre vesentlige virkninger for bestandsutviklingen for noen av de identifiserte artene. Førre var-prinsippet er derfor ikke vektlagt. Virkningene for enkelte fuglearter blir likevel tillagt noe vekt i NVEs samlede avveiling i kapittel 5. Dersom det gis konsesjon, vil NVE sette vilkår om at anleggsarbeidet utføres på en slik måte at mulige virkninger for fugl reduseres. Dette skal omtales konkret i en miljø-, transport- og anleggsplan.

4.9.3 Annen fauna

Ifølge utredningen har Smøla en god bestand av hjort. Faunen forøvrig består av vanlig forekommende arter som hare og reptiler, men Smøla har også en økende bestand av den rødlistede arten oter (nær truet). I juni 2013 ble det påvist tre aktive oterhi i området rundt Haugøya, hvorav det nærmeste ligger om lag 100 meter fra omsøkt turbinpunkt.

NVE legger til grunn at oter og hjortedyr kan bli forstyrret av tiltaket, særlig i anleggsperioden. Erfaringer viser at vilt tilpasser seg anlegget i driftsfasen og venner seg til de tekniske konstruksjonene over tid. Etter NVEs vurdering vil ikke tiltaket medføre vesentlige virkninger for hjortedyr, oter eller annen fauna i driftsfasen, herunder fisk. NVE finner derfor at tiltaket ikke er i strid med forvaltningsmålene for de ulike artene, jf. naturmangfoldloven § 5. Dersom det gis konsesjon, vil NVE sette vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan, der det skal redegjøres for hvordan hensynet til oter er planlagt ivarettatt i anleggsfasen.

4.9.4 Samlet belastning

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal påvirkningen av et økosystem vurderes ut i fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli påvirket av. I følge forarbeidene (Ot.prp. 52 (2008-2009) s. 381-382) er det effekten på naturmangfoldet som skal vurderes i prinsippet om samlet belastning, ikke det enkelte tiltaket som sådan. For å kunne gjøre dette er det nødvendig med kunnskap om andre tiltak og påvirkning på økosystemet, hvor det både skal tas hensyn til allerede eksisterende inngrep og forventede framtidige inngrep. NVE vil først presentere inngrep som anses som relevante for vurderingene om samlet belastning. Deretter vurderes samlede virkninger for viktige naturtyper og arter som vil bli berørt av flere tiltak.

Vindkraftprosjekter i regionen

Smøla vindpark er lokalisert vest på hovedøya Smøla og består av 68 turbiner. Alternativ 3 og 4 vil ligge inntil det eksisterende vindkraftverket, mens avstanden til alternativ 1 og 2 er cirka 8 km. Om lag 40 km øst for Smøla er Hitra vindpark i drift med 24 vindturbiner, og det er gitt endelig konsesjon til en utvidelse med 15-25 nye turbiner. Om lag 40 km nordøst for Smøla er det gitt endelig konsesjon til Frøya vindkraftverk. Skardsøya vindkraftverk i Aure kommune om lag 35 km sørøst for Smøla er omsøkt.

Andre inngrep

I følge konsesjonssøknaden har Nekton AS søkt Fiskeridirektoratet om konsesjon til å etablere et visningssenter for integrert havbruk på Flatøya rett sør for Haugøya. Videre er et område på Kvalpøya litt lenger sør avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanen, og det foreligger reguleringsplan for dette området.

Samlet belastning for arter og naturtyper

NVE viser til kapitlene 4.9.1, 4.9.2 og 4.9.3, der det er vurdert at tiltaket ikke vil medføre vesentlige virkninger for viktige arter eller naturtyper. Samtidig er det få planlagte tiltak nær de ulike alternative plasseringene av testturbinen. På dette grunnlag vil NVE ikke legge vekt på samlet belastning for arter og naturtyper.

NVE har redegjort for samlet belastning på økosystemet både knyttet til tiltaket og andre tiltak som kan påvirke økosystemet, og vi anser kravene til vurdering av samlet belastning etter naturmangfoldloven § 10 er oppfylt.

4.10 Inngrepsfrie naturområder (INON)

Ifølge søknaden vil omsøkt lokalisering av Haugøya testturbin medføre bortfall av 0,1 km² INON sone 2. Alternativ 2 og alternativ 3 vil medføre bortfall av henholdsvis 0,02 km² og 0,15 km² INON sone 2, mens alternativ 4 ikke vil medføre bortfall av INON.

Norges Miljøvernforbund uttaler at dersom testturbinen lokaliseres på Haugøya eller Hammarøya vil det medføre bortfall av INON sone 1 og 2.

NVE viser til DN's karttjeneste Naturbase. Søk i denne viser at en lokalisering på Hammarøya vil føre til at mindre arealer med INON sone 1 vil endre status til sone 2, mens lokalisering på Haugøya ikke vil medføre bortfall av INON sone 1. Etter NVEs vurdering er virkningene for INON små uavhengig av alternativ, og vi vil derfor ikke legge vekt på INON i den samlede vurderingen i kapittel 5.

4.11 Vernede områder

Ingen av de alternative lokaliseringene berører vernede områder, men deler av adkomstveien i alternativ 3 ligger innenfor nedbørsfeltet til det vernede Fuglvågvasdraget. Om lag 3 km sør for Haugøya ligger Aunvågen naturreservat som blant annet er et viktig næringssøksområde for havørn. Sørøst for Smøla ligger Sør-Smøla landskapsvernområde som også har store kulturhistoriske og biologiske verdier. Sørøst og øst for Smøla vindpark ligger Midt-Smøla naturreservat og Hopvasdraget naturreservat, som begge er våtmarksområder med hekke- og overvintringsområder. Nord for Veiholmen ligger Remman naturreservat som er et hekke- og overvintringsområde for sjøfugl.

NVE konstaterer at ingen av naturreservatene berøres direkte. For en vurdering av virkninger for fugl viser vi til kapittel 4.9.2. Sør-Smøla landskapsvernområde ligger 3-6 km fra de alternative lokaliseringene ved Smøla vindpark. Etter NVEs vurdering vil størrelsen på den omsøkte turbinen medføre visuelle virkninger for dette landskapsvernområdet, men virkningene reduseres av at opplevelsesverdiene allerede er preget av eksisterende vindturbiner i Smøla vindpark. For den omsøkte lokaliseringen gjør avstanden til landskapsvernområdet at tiltaket ikke vil medføre virkninger av betydning.

NVE konstaterer i tillegg at ett av alternativene berører nedslagsfeltet til Fuglevågvasdraget. Dette vassdraget er vernet på grunn av verdier knyttet til landskap og naturmangfold. Vernet gjelder først og

fremst mot vannkraftutbygging, men verneverdiene skal også hensyntas ved andre inngrep. Etter NVEs vurdering gjør nærheten til eksisterende vindkraftverk at tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene ytterligere. NVE vil ikke vektlegge indirekte virkninger for verneområder i den samlede vurderingen i kapittel 5.

4.12 Støy

Ingen av de alternative lokaliseringene vil ifølge søknaden medføre et støynivå over den anbefalte renseverdien på L_{den} 45 dBA ved helårs- eller fritidsboliger.

I anleggsperioden vil tiltaket medføre støyulemper for omgivelsene i en tidsavgrenset periode. De dominerende støykildene i anleggsperioden vil være sprengningsarbeid, anleggsmaskiner og andre tyngre kjøretøy. Etter NVEs vurdering er støyvirkningene knyttet til anleggsperioden akseptable. For en vurdering av støyvirkninger for reise- og friluftsliv viser vi til kapittel 4.8.

4.13 Skyggekast

Det fremgår av søknaden med vedlegg at omsøkt lokalisering av Haugøya testturbin ikke vil medføre skyggekast ved noen helårs- eller fritidsboliger. Alternativ 4 sørøst for Smøla vindpark vil kunne medføre teoretisk skyggekast på over 30 timer/år for sju skyggekastmottakere. Det er ikke utarbeidet skyggekastkart for alternativ 2 og 4.

NVEs anbefalte grenseverdier for skyggekast er 30 timer teoretisk skyggekast per år, 30 minutter teoretisk skyggekast per dag og 8 timer faktisk skyggekast per år. NVE konstaterer at omsøkt alternativ ikke vil medføre skyggekast over disse grenseverdiene, men at det kan være skyggekastvirkninger knyttet til alternativ 4. Dersom det gis konsesjon til dette alternativet, vil NVE sette vilkår om at omfanget av skyggekast ikke skal overskride de anbefalte grenseverdiene på 8 timer sannsynlig skyggekast eller 30 timer teoretisk skyggekast. For en vurdering av skyggekastvirkninger for reise- og friluftsliv viser vi til kapittel 4.8.

4.14 Ising og iskast

Kjeller Vindteknikk's isingskart viser at det vil kunne oppstå ising (> 10 g/time) i opptil 50 timer årlig for alle de alternative lokaliseringene. Erfaringer fra Smøla vindpark tilsier at ising ikke vil medføre virkninger av betydning. Etter NVEs vurdering vil ikke iskast medføre vesentlige virkninger. I en eventuell konsesjon vil NVE likevel fastsette vilkår som forplikter konsesjonær til å vurdere risikoen for iskast fra turbinen og utarbeide rutiner for å varsle allmennheten i perioder med fare for iskast.

4.15 Landbruk og skogbruk

Ifølge søknaden vil Haugøya testturbin ikke berøre produktiv skog, dyrket mark eller beiteområder. NVE viser til Skog og landskaps kartløsning *Kilden* og legger til grunn at tiltakets virkninger for landbruk og skogbruk vil være ubetydelige uavhengig av valg av lokalitet.

4.16 Drikkevann

Virkninger for drikkevannskilder er ikke omtalt i konsesjonssøknaden. I følge Smøla kommunes kommuneplan vil ingen av de alternative lokaliseringene berøre nedslagsfelt for drikkevann.

4.17 Forsvarets installasjoner, luftfart og lysmerking

Forsvarsbygg skriver i sin høringsuttalelse at tiltaket er vurdert til konfliktnivå A i den tematiske konfliktvurderingen. Forsvarsbygg gjør videre oppmerksom på at forskriftene for innmelding og

merking av luftfartshindre BSL E 2-1 om rapportering og registrering av luftfartshinder (BSL E 2-1 og BSL E 2-2) er under revidering.

Ifølge søknaden har Avinor og Norkring vært kontaktet og uttalt at tiltaket ikke forventes å medføre virkninger for kommunikasjons-, navigasjons- eller radaranlegg eller radio- og TV-signaler i området.

NVE konstaterer at det i dag ikke foreligger en ny forskrift om merking av luftfartshindre. I en eventuell konsesjon vil NVE sette vilkår om at merking av vindturbinene til enhver tid gjøres i samsvar med gjeldende forskrifter.

NVE konstaterer videre at Avinor ikke har uttalt seg i høringsprosessen. Dersom det gis konsesjon, vil NVE sette vilkår om at konsesjonær må iverksette tiltak dersom testturbinen medfører forstyrrelse for kommunikasjons-, navigasjons- eller radaranlegg.

NVE konstaterer at heller ikke Norkring eller Telenor har uttalt seg i høringsprosessen. Dersom det gis konsesjon, vil NVE sette vilkår om at konsesjonær må iverksette tiltak dersom testturbinen medfører forstyrrelse for radio- og TV-signaler.

4.18 Sysselsetting og økonomiske virkninger for lokalsamfunnet

Smøla kommune hadde per 1.1.2013 2180 innbyggere. Ifølge søknaden vil tiltaket gi positive økonomiske virkninger for kommunen og det lokale næringslivet. I anleggsfasen vil det være behov for varer og tjenester. Det legges opp til at turbinen skal driftes av den eksisterende driftsorganisasjonen i Smøla vindpark, og Statkraft planlegger å benytte turbinen til opplæring av organisasjonen for øvrig. Videre vil en testturbin medføre oppfølging fra turbinprodusenten, og Statkraft forventer flere besøkende i driftsperioden enn hva Smøla vindpark erfarer i dag. Kommunen har innført eiendomsskatt for verker og bruk og tiltaket generere eiendomsskatt til Smøla kommune.

NVE legger til grunn at sysselsettingsvirkningene av vindkraftutbygging er størst i anleggsfasen. Erfaringer fra etablerte vindkraftverk i Norge tilsier at det vil genereres rundt 1,5 årsverk per MW direkte knyttet til utbyggingsfasen. Etter NVEs vurdering vil det omsøkte tiltaket generere lavere sysselsetting i anleggsfasen enn et gjennomsnittlig vindkraftverk, da omfanget av utbyggingen er begrenset. Når det gjelder direkte sysselsettingsvirkninger i driftsperioden forventes disse å bli små, fordi Statkraft planlegger å benytte eksisterende driftspersonell. Samtidig vil en testturbin være viktig i kompetansebyggingen både hos tiltakshaver og turbinprodusent, og NVE legger derfor til grunn at testturbinen kan generere en noe større etterspørsel etter varer og tjenester i driftsfasen enn kommersielle vindkraftutbygginger.

Haugøya testturbin vil etter NVEs vurdering kunne medføre positive økonomiske virkninger for Smøla kommune og lokalsamfunnet. Sysselsettingseffektene vurderes som små, mens testturbinen forventes å generere etterspørsel etter varer og tjenester fra tilreisende i driftsperioden.

5 Samlet vurdering av Haugøya testturbin

NVE har i kapittel 4 vurdert virkningene av tiltaket tematisk. I dette kapittelet gir vi en samlet vurdering av Haugøya testturbin. Innledningsvis presenteres NVEs bakgrunn og metodikk for vurderinger. Deretter følger NVEs avveining mellom negative og positive virkninger av tiltaket. På grunnlag av den samlede vurderingen følger NVEs konsesjonsvedtak i kapittel 6.

5.1 Bakgrunn

Regjeringen har vedtatt at det skal satses på nye fornybare energikilder, og i henhold til EUs fornybardirektiv har Regjeringen satt et forpliktende mål om at Norge skal ha en fornybarandel på 67,5 % i 2020. Et viktig tiltak for å nå dette målet er innføringen av et felles elsertifikatmarked med Sverige. Markedet trådte i kraft fra 1.1.2012 og det er planlagt at elsertifikatene skal bidra til 26,4 TWh ny fornybar kraft samlet for Norge og Sverige. Bakgrunnen for satsningen på fornybare energikilder er et ønske om å redusere de norske utslippene av klimagasser og oppnå en mer bærekraftig utvikling. Elektrisitetsproduksjon fra vindkraftverk innebærer, i motsetning til fossile energikilder, ingen direkte utslipp av klimagasser. Ny elektrisitetsproduksjon vil også bidra til å styrke kraftbalansen og forsyningssikkerheten.

Vindkraftverk kan gi positive samfunnsvirkninger gjennom økt aktivitet (kjøp og salg av varer og tjenester), økt sysselsetting, økte skatteinntekter for kommunen og økt utnyttelse av utmarksressurser. Vindturbiner med tilhørende infrastruktur har som all kraftproduksjon miljøvirkninger. NVEs erfaring er at det oftest er de visuelle virkningene for landskapet og eventuelt for kulturminner/kulturmiljøer, sammen med støy, som oppfattes som de største ulempene. Virkningene for naturmangfold vil normalt være begrensede, og kan ofte unngås ved plantilpasninger eller andre avbøtende tiltak. Unntaket er mulige virkninger for fugl. Ved behandling av vindkraftprosjekter stilles det alltid krav om en beskrivelse av artsinventaret på stedet, og det skal vurderes hvordan de ulike artene bruker planområdet. I tillegg skal det vurderes hvilke mulige virkninger tiltaket kan få for fuglelivet.

5.2 Metodikk for vurdering

Konsesjonsbehandling i medhold av energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper et omsøkt prosjekt har for samfunnet. NVE meddeler konsesjon til prosjekter som anses som samfunnsmessig rasjonelle, noe som innebærer at fordelene ved tiltaket er vurdert som større enn ulempene.

NVEs vurdering av et planlagt vindkraftprosjekt baseres hovedsakelig på faglig skjønn. Ved vurdering av et vindkraftverk er det kun enkelte virkninger, som elektrisitetsproduksjon og eventuelle reduserte/økte nettap, som enkelt kan verdsettes i økonomisk forstand. Noen miljøvirkninger kan kvantifiseres, for eksempel ved å utarbeide støysonekart eller ved å angi hvor stor andel areal inngrepsfrie naturområder som reduseres dersom tiltaket realiseres. Likevel er de fleste miljøvirkninger vanskelig å tallfeste og faglig krevende å verdsette ved hjelp av markedspriser. NVE er kjent med at betinget verdsetting er brukt i flere undersøkelser knyttet til friluftsliv og naturopplevelse for å finne godets totalverdi. Det er knyttet stor usikkerhet til resultatene fra slike undersøkelser på grunn av metodene som benyttes og forutsetningene som ligger til grunn for den enkelte undersøkelsen. Etter NVEs vurdering vil også kostnadene ved gjennomføring av slike undersøkelser være større enn nytteverdien, og resultatene vil være usikre og basere seg på en hypotetisk situasjon. NVE mener derfor at resultatene fra slike undersøkelser med tilhørende metoder har en begrenset verdi ved vurdering av omsøkte prosjekter, spesielt når de overføres fra ett vindkraftprosjekt til et annet.

5.3 Virkninger som er vektlagt av NVE i den samlede vurderingen

Negative virkninger som er vektlagt av NVE

Tema	Virkninger
Landskap og visuelle virkninger	Landskapets karakter vil bli endret. Uavhengig av alternativ kan turbinen oppfattes som et inngrep som vil påvirke landskapsopplevelsen i og rundt planområdet.
Friluftsliv og reiseliv	Alternativ 1 og 2 vil medføre visuelle virkninger, støy og skyggekast som kan gi virkninger for friluftslivet og reiselivet i området. Det er flere turposter nær haugøya og Hammarøya, og Veiholmen-Hopen er en viktig del av reiselivsnæringen på Smøla. For alternativ 3 og 4 er virkningene for reise- og friluftsliv vurdert som små, som følge av nærheten til Smøla vindpark.
Fugl	Tiltaket er ikke i strid med forvaltningsmålene for fuglearter. Det legges likevel noe vekt på at tiltaket, uavhengig av alternativ, kan medføre forstyrrelse og kollisjonsrisiko for enkelte fuglearter.

Positive virkninger som er vektlagt av NVE

Tema	Virkninger
Kraftproduksjon	Ny fornybar kraftproduksjon kan bidra til at Norge oppfyller sine nasjonale fornybarmål på kort sikt.
Kompetanse, teknologi- og kostnadsutvikling	Etablering av en testturbin for offshore vindkraftproduksjon kan bidra til viktig kompetanseutvikling for havbasert vindkraft. Dette er nødvendig for at offshore vindkraftturbiner skal kunne bli kommersielt lønnsomme og bidra med ny, fornybar kraftproduksjon på lengre sikt. Kompetanseheving på offshore vindkraftteknologi kan også være viktig for norsk næringsliv.
Lokale ringvirkninger	Smøla vindpark har medført positive ringvirkninger for reiselivsnæringen på Smøla, og tiltaket kan videreføre denne utviklingen. Tiltaket vil også generere eiendomsskatt til Smøla kommune og økt etterspørsel etter varer og tjenester.

De viktigste negative virkningene av Haugøya testturbin knyttes etter NVEs vurdering til landskap, friluftsliv og reiseliv og fugl. Vindkraftverket vil påvirke landskapsopplevelsen både i og utenfor planområdet, noe som igjen påvirker opplevelsesverdier knyttet til friluftsliv og reiseliv. Når det gjelder fugl vil omsøkt lokalisering kunne medføre virkninger for en rekke fuglearter. Da virkningene vurderes å være på individnivå finner NVE likevel ikke at tiltaket er i strid med forvaltningsmålene for noen av bestandene i området.

De viktigste positive virkningene er etter NVEs vurdering knyttet til ny, fornybar kraftproduksjon både på kort og lang sikt. På kort sikt vil tiltaket generere fornybar energiproduksjon som kan bidra til at Norge oppfyller sine nasjonale fornybarmål i 2020. Videre er utvikling av erfaring og kompetanse på offshore vindkraft viktig dersom havbaserte vindkraftverk skal kunne bidra med fornybar kraftproduksjon på lengre sikt. I tillegg vil tiltaket medføre positive økonomiske virkninger for lokalsamfunnet.

6 NVEs vedtak

Etter NVEs vurdering utgjør konsesjonssøknaden med vedlegg og innkomne merknader et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for å avgjøre om det omsøkte tiltaket skal meddeles konsesjon, og på hvilke vilkår en konsesjon eventuelt skal gis.

Etter NVEs vurdering er de samlede fordeler ved etablering av Haugøya testturbin større enn ulempene tiltaket medfører. NVE vil derfor gi Statkraft AS konsesjon i medhold av energiloven § 3-1 for å bygge og drive Haugøya testturbin med nettilknytning og tilhørende infrastruktur. Det gis konsesjon for en installert effekt på inntil 8 MW. Da Fylkesmannen i Møre og Romsdal har fremmet innsigelse til det omsøkte tiltaket, vil saken etter utløpt klagefrist oversendes til OED, sammen med eventuelle andre klager, for endelig avgjørelse.

NVE har lagt vekt på at det omsøkte tiltaket vil bidra til utvikling av kompetanse på offshore vindkraft. NVE konstaterer at kostnadene knyttet til havbasert vindkraft i dag er meget høye. Etablering av denne typen testanlegg vil etter NVEs vurdering være nødvendig for at offshore vindkraft skal kunne bli kommersielt lønnsomt og kunne bidra med ny, fornybar kraftproduksjon i fremtiden.

De viktigste negative virkningene av det omsøkte tiltaket knyttes etter NVEs vurdering til landskap, friluftsliv og reiseliv og fugl. Etter NVEs vurdering er tilleggsbelastningen av den omsøkte testturbinen på landskap og fuglefauna likevel ikke så stor at konsesjonssøknaden bør avslås.

Når det gjelder valg av lokalisering konstaterer NVE at Statkraft har vurdert flere ulike alternativer. Etter NVEs vurdering er ikke differansen i virkningene for fugl og reise- og friluftsliv så vesentlige at det gir grunnlag for ikke å meddele konsesjon til den omsøkte lokaliseringen på Haugøya. NVE har lagt avgjørende vekt på de gode vindforholdene og de teknisk-økonomiske fordelene ved planområdet på Haugøya sammenlignet med alternative lokaliseringer, herunder minimalt behov for oppgradering av veier og annen terrenginngrep som følge av direkte ilandføring av turbinkomponenter.

NVE har satt en rekke vilkår til konsesjonen, herunder blant annet vilkår om utarbeidelse av miljø-, transport og anleggsplan og tiltak knyttet til nedleggelse av anlegget.

7 Konsesjonsvilkår

NVE viser til energilovsforskriftens § 3-4, som omhandler vilkår for konsesjon for elektriske anlegg. Under bokstav b) om miljø og landskap står det:

"Konsesjonæren plikter ved planlegging, utførelse og drift av anlegget å sørge for at allmennheten påføres minst mulig miljø- og landskapsmessige ulemper i den grad det kan skje uten urimelige kostnader eller ulemper for konsesjonæren.

Overholdelse av denne bokstav kan undergis tilsyn etter bestemmelse av Norges vassdrags- og energidirektorat."

I tillegg til standardvilkårene, kan NVE fastsette spesielle vilkår for å redusere negative virkninger for allmenne og private interesser.

NVE har i medhold av energiloven, myndighet til å fastsette vilkår om gjennomføring av tiltaket som vil redusere negative virkninger ved vindkraftverket med tilhørende nettilknytning og annen infrastruktur. Behovet for og omfanget av slike tiltak er vurdert under hvert enkelt tema og er basert på NVEs faglige skjønn og opplysninger som er fremkommet under behandlingsprosessen.

8 NVEs vurdering av ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

8.1 Søknad om ekspropriasjon

Statkraft AS søker om ekspropriasjonstillatelse i medhold av oreigningslova § 2 pkt. 19 om nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift av Haugøya testturbin med infrastruktur og tilhørende nettilknytning.

Tiltakshaverne skriver at de vil søke å inngå avtale med grunneierne om kompensasjon for at eiendommene blir berørt av tiltaket, men at de søker om ekspropriasjonstillatelse i tilfelle enighet ikke oppnås.

8.2 NVEs vurdering av ekspropriasjon

8.2.1 Hjemmelsgrunnlag

Oreigningslova § 2 pkt. 19 gir NVE hjemmel til å ekspropriere *"så langt det trengs til eller for...varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg."* Bestemmelsen gir NVE hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter av de omsøkte anlegg.

8.2.2 Avveining av ulike interesser

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter oreigningslova § 2 annet ledd, der følgende fremgår: *"Vedtak eller samtykke kan ikke gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade."* Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesse med tanke på forsyningssikkerhet, muligheter for ny fornybar elektrisitetsproduksjon og kompetanseutvikling på offshore vindkraft gjennom etablering av testanlegg må vektes mot hensynet til de grunneiere som blir berørt og til andre allmenne interesser knyttet til miljø i vid forstand.

Selv om enkeltpersoner i varierende grad blir direkte berørt av bygging og drift av de anlegg det er gitt konsesjon for og av ekspropriasjon, mener NVE at de samfunnsmessige fordelene ved tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier som er berørt i denne konkrete saken. NVE anser vilkåret i oreigningslova § 2 annet ledd som oppfylt.

8.2.3 Omfanget av ekspropriasjon

Søknaden gjelder ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift av Haugøya testturbin med tilhørende infrastruktur og nettilknytning, herunder all nødvendig adkomst/ferdsel/transport i forbindelse med tiltaket.

8.2.4 NVEs samtykke til ekspropriasjon

NVE har etter en interesseavveining funnet at de samfunnsmessige fordeler som vinnes ved anleggene utvilsomt må antas å være overveiende i forhold til de skader og ulemper som påføres andre. Det foreligger derfor grunnlag etter oreigningslova § 2 annet ledd, jf. § 2 pkt. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anleggene Statkraft AS har søkt om.

NVE vil på denne bakgrunn meddele Statkraft AS ekspropriasjonstillatelse for de omsøkte anleggene. Det vises til vedtak om samtykke til ekspropriasjon, gitt som eget dokument.

NVE gjør samtidig oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsen faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er fremsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. oreigningslova § 16.

NVE forutsetter at tiltakshaver forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere/rettighetshavere. Dersom dette ikke er mulig, skal den enkelte grunneier kompenseres gjennom skjønn.

8.3 Søknad om forhåndstiltredelse

Statkraft AS søker også i medhold av oreigningslova § 25 om forhåndstiltredelse til å igangsette anleggsarbeidene etter at skjønn er begjært og før skjønn er avholdt.

NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet denne delen av søknadene. OED vil avgjøre søknaden om forhåndstiltredelse når eventuelt skjønn er begjært.

Vedlegg. Tematiske konfliktvurderinger og innkomne merknader

1 Tematiske konfliktvurderinger

Forsvarsbygg har gitt tiltaket kategori A i henhold til gjeldende hierarkiske skala for konfliktnivå.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Riksantikvaren har ikke oversendt tematisk konfliktvurdering for tiltaket.

2 Innkomne merknader

NVE har mottatt 10 høringsuttalelser til konsesjonssøknaden om Haugøya testturbin. Disse er sammenfattet under.

2.1.1 Lokale og regionale myndigheter

Smøla kommune behandlet søknaden i kommunestyre den 26.9.2013 og vedtok følgende konklusjon:

"Smøla kommune ønsker fortsatt å framstå som den mest positive og profilerte vindkraftkommunen i Norge, og ønsker at konsesjonsperioden for Smøla vindpral forlenges med nye 25 år. Dette vil gi et klart bedre grunnlag for å oppføre også den første testturbinen på land for offshore vindkraft på Smøla."

I uttalelsen påpeker Smøla kommune at kommunens positive holdning til Haugøya testturbin i stor grad er knyttet til synergier med eksisterende vindpark og betinger at driften av denne videreføres etter 2025.

Smøla kommune gjør videre oppmerksom på at tiltaket ikke er i samsvar med gjeldende kommuneplan, og legger til grunn at planavklaring skjer i form av søknad om dispensasjon. Kommunen mener tiltakets virkninger for leveringssikkerhet og overføringskapasitet samt behov for oppgraderinger i eksisterende nett må utredes grundig, og påpeker at det også er flere planer om ny kraftproduksjon i området. Kommunen mener det er en forutsetning at alle nye kraftledninger legges i kabel, og ønsker at muligheten for å sanere eksisterende luftledning fra Kråkøya til Hopen utredes.

Møre og Romsdal fylkeskommune v/ Fylkesplansjefen skriver i brev av 30.9.2013 at konsekvensutredningene ut fra fylkeskommunens ansvarsområder vurderes som tilfredsstillende og at de ikke har merknader til at tiltaket gis konsesjon. Fylkeskommunen viser til kulturminneloven § 9 og gjør oppmerksom på at området må befares for å vurdere behovet for arkeologiske registreringer.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal fremmer i brev av 1.10.2013 innsigelse til det omsøkte tiltaket, med bakgrunn i føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, og mulige negative virkninger for rødlistet sjøfugl. Fylkesmannen skriver videre at de ikke har vesentlige innvendinger mot en plassering sørøst i eksisterende vindkraftverk, men at det bør settes vilkår om etterundersøkelser i minimum 5 år etter at testturbinen er satt i drift.

2.1.2 Sentrale myndigheter

Forsvarsbygg har i brev av 26.9.2013 vurdert tiltaket til konfliktnivå A da det ikke vil medføre virkninger for Forsvarets faste radar og radiolinjer. Forsvarsbygg påpeker samtidig at turbinen vil utgjøre et luftfartshinder og må merkes godt. Forskiftene for innmelding og merking av luftfartshindre for tiden er under revisjon og Forsvarsbygg forbeholder seg retten til å kreve ytterligere merking av testturbinen dersom kravene i de nye forskiftene ikke vurderes som tilstrekkelige i dette tilfellet.

Statens vegvesen gjør i brev av 27.9.2013 oppmerksom på at det må søkes om avkjørselstillatelse for adkomstveien fra Fv. 669, og at avkjørselen må dimensjoneres for store kjøretøy og utformes etter håndbok 017. Vegvesenet opplyser videre at det er en byggegrense på 50 meter fra fylkesveier. I forbindelse med anleggsarbeid innenfor denne sonen må tiltakshaver innhente tillatelse fra Statens vegvesen, og det må også innhentes egen tillatelse til spesialtransport.

2.1.3 Tekniske instanser

Istad Nett AS opplyser i brev av 30.9.2013 at produksjonen fra det omsøkte kraftverket vil mate inn i 22 kV nettet mot Smøla transformatorstasjon, som i dag har en ledig kapasitet på cirka 6 MW. I 132 kV nettet fra Smøla til Nordheim transformatorstasjon er det en ledig kapasitet på cirka 11 MW. I regionalnettet for øvrig er overføringskapasiteten i kortere perioder av året fullt utnyttet. I følge Istad Nett vil nødvendige oppgradering tidligst komme i 2020, og innmatingskapasitet frem til da skal vurderes nærmere i løpet av høsten 2013.

Istad Nett gjør videre oppmerksom på at det har vært utfordringer knyttet til spenningsvariasjoner på Smøla, og forutsetter at en eventuell testturbin utstyres med spenningsregulering.

2.1.4 Interesseorganisasjoner, bedrifter og privatpersoner

Norges Miljøvernforbund skriver i brev av 30.9.2013 at konsesjonssøknaden primært bør avslås, og sekundært at turbinen bør lokaliseres i tilknytning til eksisterende vindkraftverk. NMF mener det ikke bør gis konsesjon da det ikke er behov for havbasert vindkraft i Norge, og legger til grunn at energiproduksjonen vil bli eksportert til Europa. De mener videre at tiltaket vil medføre forstyrrelse og kollisjonsrisiko for fuglefaunaen i området, og peker særlig på negative virkninger for hubro og rype. NMF legger også vekt på at den omsøkte plasseringen reduserer INON kategori 1 og 2.

Grunneierlag Smøla Vindpark (GSV) skriver i brev av 23.9.2013 at kapasiteten i overføringsnettet tidvis er fullt utnyttet i dag, noe som medfører at produksjonen fra Smøla vindkraftverk i perioder vil reduseres for at testturbinen skal kunne levere full produksjon. Dette påpeker GSV at vil gi økonomiske virkninger for grunneierne i Smøla vindkraftverk, fordi kompensasjon justeres etter kraftverkets produksjon. På bakgrunn av dette krever GSV at det settes vilkår om at tiltakshaver skal regulere de økonomiske og organisasjonsmessige forholdene slik at medlemmene i GSV ikke påføres økonomiske tap som følge av den omsøkte testturbinen.

Videre mener GSV at det bør inngås samme type avtale for grunneierne på Haugøya som den mellom tiltakshaver og GSV, og foreslår at disse inkluderes i den allerede eksisterende avtalen.

Smøla Naturopplevelser DA ber i brev av 25.9.2013 om at det ikke gis konsesjon til den omsøkte lokaliseringen av Haugøya testturbin, og at turbinen heller bør lokaliseres i forbindelse med eksisterende vindkraftverk på Smøla.

Smøla naturopplevelser mener det ikke er nødvendig å ta i bruk nye arealer i kommunen til vindkraftformål. De opplyser at de blant annet på grunn av den rike fuglefaunaen benytter Haugøya til guidete turer og andre naturbaserte opplevelser. SN mener tiltakets negative virkninger på havørn og sjøfugl vil gi direkte, negative virkninger også for deres bedrift. De påpeker at det er mange reiselivsaktører på strekningen Sætran-Veiholmen, og mener den omsøkte turbinplasseringen vil gjøre område mindre verdifullt. SN er ikke enig med utredningen som foreligger i at tiltaket ikke vil medføre negative økonomiske virkninger for reiselivsbedriftene i området, og mener utredningen av mulige virkninger for reiseliv er mangelfull.

Liv Aspaas Kristiansen, Kolbjørn Aspaas, Borghild Aspaas, Erling Aspaas, Ragnhild Solhjell, Hammond Ramsli og Inger Anne Aspaas Ramsli er grunneiere og skriver i brev av 14.10.2013 at de mener grunneierne av gr.52/br.3 ble involvert for sent i prosessen og at de forventer økonomisk kompensasjon fra tiltakshaver. Videre skriver Kristiansen m.fl. at det er viktig at veitraseen ikke flyttes lenger sør, da dette er et turområde, og at området må ryddes opp etter anleggsfasen. Kristiansen m.fl. forholder seg til Statkraft sine planer om tilbakeføring av området og forventer å ha uttalerett dersom situasjonen endrer seg.